

03980200030244
RPW/10009/2018 P
2018-04-03

dnia 29 marca 2018 r.

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
przez:
Pana dr Stanisława Karczewskiego
Marszałka Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa

P E T Y C J A

w sprawie nowelizacji 2 ustaw
w zakresie dodatku pielęgnacyjnego

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 2 ust. 1 i 2 pkt. 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U 1195 z 2014 r.) – **wnoszę petycję** w sprawie wystąpienia z inicjatywą ustawodawczą w przedmiocie **nowelizacji 2 ustaw**, tj.:

1 ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. nr 87 poz. 395 z późn. zmianami) – poprzez dodanie do tej ustawy w art. 3 dodatkowego **ust. 2a** o treści:

„2a. do świadczenia, o jakim mowa w art. 3.1 przysługuje dodatek pielęgnacyjny z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów lub ukończenia 75 lat życia, o jakim mowa w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o ile uprawniony nie otrzymuje go na innej podstawie prawnej.

2. ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 693 z późn. zmianami) - poprzez dodanie do tej ustawy w art. 9 dodatkowego **ust. 4** o treści:

„4. do świadczenia, o jakim mowa w ust. 1 przysługuje dodatek pielęgnacyjny z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów lub ukończenia 75 lat życia, o jakim mowa w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o ile uprawniony nie otrzymuje go na innej podstawie prawnej.”

Na podstawie **art. 4 ust. 3** w/w ustawy o petycjach oświadczam, że nie wyrażam zgody na ujawnienie moich danych osobowych jako osoby wnoszącej petycję, wyrażając jednak zgodę na publikacji w całości jej treści.

W uzasadnieniu petycji uprzejmie podnoszę, co następuje:

W dacie kierowania wniosku **liczę ponad 76 lat**. Swoją ponad 51 letnią zawodową działalność prawniczą (w ostatnich 32 latach kancelaria radcowska) zakończyłem z dniem **31 grudnia 2015 r.**

Jako emeryt o wykształceniu prawniczym i doświadczeniu zawodowym, bez zawodowego/zarobkowego jednak już zajęcia - śledzę od czasu do czasu prace legislacyjne, które w ostatnich 2 latach, za rządów Prawa i Sprawiedliwości - zmierzają wydatnie do poprawy życia części Polaków.

*

Niniejsza petycja ma na uwadze poprawę statusu materialnego **osób starszych**, o jakich mowa w obowiązującej od dnia 1 stycznia 2016 r. ustawie z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1705), a są nimi osoby, które ukończyły 60. rok życia.

Taką osobą starszą jestem i ja. Posiadam też ustalone i otrzymywane świadczenie emerytalno-rentowe.

Przypomnieć wypada, że zgodnie z art. 5 ust. 1 tej ustawy - Rada Ministrów corocznie, do dnia 31 października, przedstawia Sejmowi i Senatowi **informację o sytuacji osób starszych**, w szczególności w oparciu o monitorowanie, o którym mowa w art. 2 i art. 3. Senat niewątpliwie dysponuje owym sprawozdaniem za 2017 r.

Osobami w wieku starszym są niewątpliwie także te osoby, o jakich mowa w 2 wskazanych przeze mnie na wstępie ustawach, tj. osoby wymienione w:

- ✓ ustawie z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. nr 1001 z 2014 r.) oraz
- ✓ ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 693 z późn. zmianami).

Wśród tych osób znajdują się też osoby, które są uprawnione do świadczeń pieniężnych określonych w tych ustawach, jednakże z różnych względów **nie posiadają lub mogą nie posiadać uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych.**

Osobiście znam osobę w wieku blisko 75 lat (urodzoną jeszcze w czasie II Wojny Światowej, w obozie w Niemczech), która otrzymuje świadczenie określone w ustawie z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, jednakże nie posiada i nie będzie posiadać prawa do świadczenia emerytalno-rentowego z uwagi na brak wymaganego okresu zatrudnienia (zajmowała się rodziną, wychowywaniem dzieci).

Jej osobiste miesięczne świadczenie, stanowiące jej wyłączny osobisty dochód, przekazywane przez Oddział ZUS - począwszy od 1 kwietnia 2018 r. wynosić będzie 194,25 zł, a jest wypłacane kwartalnie.

Podobna sytuacja może występować w odniesieniu do osób, o jakich mowa w drugiej wskazanej przeze mnie ustawie, tj. w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych.

*

Dodatek pielęgnacyjny przewidziany jest w kilku ustawach, zwłaszcza w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 75 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U, nr 162 poz. 1118 z późn. zmianami) stanowi, że dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie **uprawnionej do emerytury lub renty**, jeżeli osoba ta ^{1/}**została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo** ^{2/}**ukończyła 75 lat życia**, z zastrzeżeniem ust. 4.

Treść ustawy w części odnoszącej się do dodatku pielęgnacyjnego nie budzi wątpliwości. Wynika z tego zapisu, że uprawnionym do otrzymania dodatku jest tylko taka osoba, która posiada uprawnienie do emerytury lub renty, a więc można spełniać oba pozostałe warunki, lecz nie otrzymać dodatku pielęgnacyjnego z uwagi na brak uprawnienia. Czyli dodatek może otrzymać emeryt lub rencista, lecz nie inna osoba, aczkolwiek ^{1/}została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ^{2/}ukończyła 75 lat życia.

Podobnie stanowią przepisy ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. nr 400 z 2012 r. z późn. mianami), jako iż **art. 16 ust. 4** w/w ustawy stwierdza, że **do emerytur i rent**, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługują **dodatki: pielęgnacyjny** oraz do rent rodzinnych - dodatek dla sierot zupełnych, na zasadach i w wysokości przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, a także dodatek kombatancki.

Z kolei art. 44 ust. 1 pkt. 2 lit. „a” ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz.U. nr 10 poz. 36 z późn. zmianami) stanowi, że **wstrzymanie dodatków (a więc pielęgnacyjnego, o jakim mowa w art. 25 tej ustawy) następuje**, jeżeli okaże się, że „wskutek zbiegu prawa do świadczeń osobie uprawnionej przysługuje świadczenie wyższe lub przez nią wybrane”.

Tak więc w w/w ustawach dodatek pielęgnacyjny związany jest z faktem otrzymywania renty lub emerytury (bezwarunkowo), a w jednej z ustaw powiązany jest z wysokością świadczenia, czy też wyborem świadczenia.

W ten sposób dodatek pielęgnacyjny traci swoje znaczenie, bowiem przybiera postać dodatku wyłącznie ekonomicznego, dyskryminując osobę uprawnioną.

Można by zastanawiać się, czy tego rodzaju ustawowe uregulowanie jest uregulowaniem konstytucyjnym i nie deprecjonuje pewnej grupy starszych osób, a konkretnie tych, które ukończyły 75 lat, jednakże albo nie posiadają prawa do renty lub emerytury lub też dokonały wyboru wyższego świadczenia.

*

Świadczenie pieniężne określone w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych ma charakter świadczenia godnościowego, co podkreślano niejednokrotnie. Podobnie można powiedzieć o tych osobach, które ukończyły 100 lat i otrzymują odrębne świadczenie, niezależnie od świadczenia już posiadanego. Honoruje się bowiem szczególnie sędziwy wiek tych osób.

Świadczenie określone w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. nr 1001 z 2014 r.) jest w maksymalnej wysokości zbliżonej do kwoty dodatku pielęgnacyjnego.

Skoro zatem różne ustawy mówią o prawie do dodatku pielęgnacyjnego, to wydaje się logiczne, że obie wskazane na wstępie ustawy winny także zawierać samodzielne ustawowe określenie uprawnień wskazanych w nich osób - do otrzymywania także dodatku pielęgnacyjnego, o ile nie otrzymują go na podstawie innych ustaw, a tym zwłaszcza nie otrzymują go na podstawie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr 162 poz. 1118 z późn. zmianami).

Tego rodzaju **samodzielne uregulowanie dodatku pielęgnacyjnego w obu ustawach** uniezależniło by te 2 grupy osób od zapisu znajdującego się w art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W takiej oto bowiem sytuacji prawnej – w przypadku ewentualnej nowelizacji obu ustaw - osoby wskazane przeze mnie uprawnione byłyby także do dodatku pielęgnacyjnego.

Zwrócić wypada i podkreślić, że świadczenie pieniężne, o jakim mowa w ustawie działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych przyznawane jest od dnia 31 sierpnia 2017 r. bez względu na status materialny osoby uprawnionej. Dodatek pielęgnacyjny przyznawany jest aktualnie w połowie kwoty tego świadczenia.

Dla pewnej grupy Polek i Polaków, w zaawansowanym już wieku – otrzymanie ponadto dodatku pielęgnacyjnego w ich sytuacji materialnej (gdy nie posiadają prawa do emerytury lub renty) – było by bardzo znaczącym w ich materialnej sytuacji poprawieniem ich dobiegającej życiowego kresu doli. Owa grupa będzie z naturalnych (biologicznych) przyczyn coraz mniejsza.

Petycja postuluje zatem nowelizację obu wskazanych wyżej ustaw. Do chwili obecnej nie składano petycji w tej sprawie.

Uprzejmie też proszę o zawiadomienie mnie o sposobie rozpoznania petycji (art. 13 ust. 1 w/w ustawy o petycjach).